

MARIBORSKI

Državna licejska knjižnica
v Ljubljani.

Političen list.

Naročnina znaša:

Z dostavljanjem na dom ali po pošti K 6'50 mesečno,
četrletno K 19'50.
Ce pride naročnik sam v upravništvo po list: Me-
sečno K 6'— . — Inserati po dogovoru.

List izhaja vsak delavnik opoldne.

Posamezna številka stane 40 vin.

Uredništvo in uprava:

Mariborska tiskarna (Jurčičeva ulica
št. 4.)

Telefon uredništva št. 276, uprave št. 24.

Položaj v Beogradu še vedno nerazrešen.

Odgoditev parlamenta. — Nova nemška vlada odstopila. — Pred proglašitvijo sovjetske republike?

Italijanska taktika.

Bilo je ob polomu avstrijske fronte na Piavi: naši slovanski polki so se uprli, odložili orožje ter se napotili domov. Vse ceste so bile polne vračajoče se avstrijske vojske, ki je nudila tako žalosten pogled, kakor ga ni v vsej zgodovini. Narodi, dotlej tlačeni so proglasili svojo neodvisnost in povsod v vseh važnejših krajih so se formirale narodne straže, da vzdrže red in mir. Najtežjo nalogo pa so imele vsekakor one ob poteh, po katerih so se vračali osianki sestradane in demoralizirane avstrijske vojske. Toda rešile so svojo nalogo sijajno; kjerkoli se je pojavil kak oborožen polk so ga tukaj razorožile, podučile meštvo, da se lahko svobodno vrne domov, ker Avstrije in njene vojske ni več.

To vračanje je trajalo nekaj dni, ceste so postajale že precej prazne. Mir se je vračal, ljudstvo je slavilo narodno osvobodjenje. Narodni sveti so povsod poslovali izoborno. Tedaj so se pojavili na našem slovenskem ozemlju, ki danes zdihuje pod tujčevim jarmom prvi italijan ki avtomobili. Kamor so prišli, povsod so našli najlepši

red in mir, povsod disciplinarno novo jugoslovansko vojaštvo; po občinskih hišah, cerkvah in štacijskih poveljstvih so plapolale slovenske zastave. Laški avtomobili so obstajali, gledali, se čudili. Takega reda niso pričakovali, še manj pa so pričakovali, da ne najdejo na oni zemlji, ki je veljala v njih omejeni geografski in etnični znanosti za »italianissimo«.

Med vojno sem slučajno imel priliko videti neko v Milanu izdano karto, ki se je tiskala tudi na dopisnice, na kateri je bilo vse ono ozemlje, ki ga imajo danes zasedena označeno kot deloma popolnoma, deloma pa po pretežni večini italijansko. Kot italijansko ozemlje je bil označen tudi poštopniški politični okraj, dasiravno ni štel pri 40.000 prebivalcih niti tri Italijane.

Niso se mogli načuditi, da tam ni Italijanov in zastave, ki so vihrale raz naše hiše so se jim zdele čudne. Večkrat so me vprašali: »Ma questa bandiera non e italiana?« Ko pa sem jim pojasnil, da je slovenska in da je tu že Jugoslavija in ne več Avstrija, so se spoštljivo priklonili ter zagotavljali: »Doppo siano amici«. In mnogo jih je bilo, ki so nam v pozdrav zaklicali: »Evviva la Ju-

goslavia!« in to ne le vojaki, ampak tudi častniki, celo višji.

To je trajalo kakih osem dni, ko so dosegli sedanjo demarkacijsko črto ter se utrdili. Tedaj pa je postal naenkrat iz prijatelja sovražnik. Narodne straže so se morale razpustiti, slovenske trobojnice skriti ali sežgati, naše slovenske fante pa so polovili ter jih odvedli v Gradišče kot vojne ujetnike. Teden dni za tem pa so že nabili po vseh vaseh proglas, s katerim so naznanili osužlemu ljudstvu, da bodo tu, kamor so prišli tudi ostali: »Questa terra e italiana! Qui e Italia!«

S tem proglasom se je začelo pridobivanje simpatij našega ljudstva za Italijo in sicer z najhujšim nasilstvom in terorjem. Gorje onemu, ki bi bil tiste dni upal javno povedati da je — Jugoslovan. Toda končno so spoznali, da nismo barbari, za kakršne so nas imeli, ter da se z nami ne da tako postopati kakor z Albanci, da se zgrda pri nas nič ne doseže. Spremenili so taktiko, začeli so se lizati našim ljudem, dajali so jim živil, tobaka itd. Pripovedovali, kako velika in bogata je Italija in kako dobro se bo godilo Slovincem pod njihovo vlado. Tudi niso več tako trdovratno povdarjali, da je ta zemlja

Nekaj misli k sobotnem koncertu.

Ponosni smo na našo Mariborsko »Glasbeno Matico«. Iz Slovincem prirojene ljubezni do glasbe se je porodila v lanskem poletju beseda o njeni ustanovitvi. Že jeseni je postala ta beseda meso. Mnogo požrtvovalnosti in truda je terjala. Toda danes stoji »Matica« velika in ponosna v življenju mariborskih Slovencev.

Težak boj bije za obstanek. Vsakdanje skrbi ji obtežujejo polet do zasanjanih višin. Neizpoznana je še in prositi in iskati mora, mesto da bi njo iskali. Vzgoja, ki nam jo je z roko mačehe delila stara Avstrija, je prepovršna, da bi mogli do dobrega spoznati delo Matice na polju prosvete in moralne vzgoje. Toda kljub temu prispevajte vsak po svoji moči. Je pač žalostno, da mora v pokritje vsakomesečnih izdatkov sproti »fehtati«. — Vi gospod! Mesto da vam država odvzame vojne dobičke, dajte jih Matici. Pa še narodov mecen postanete. — Ali pa naj se zbira: Milijonski sklad »Glasbene Matice«

Po srednjeevropskem merilu za splošno izobrazbo se zahteva od vsacega tako zvanega inteligenta vsaj nekaj glasbene verziranosti. In to kljub današnjemu verižniško

praktičnemu času. Toda kje smo še mi. Pevce je treba rotiti in prositi, da pridejo k vaji. Naraščaj priganjati, da se poprime glasovirja, gosli, petja. Ljubezni je treba, ljubezni. In ta se da vzgojiti. Tako pa mora kraljica udano prositi, da se spopojemo njeni nebeški darovi.

Z biblično potrpežljivostjo vrši Matica to svojo misljo. V težkem boju proti nedostopnosti človeka za vsako novo orijentacijo vzgaja glasbeni naraščaj. 250 je teh mladih pionirjev, ki ponesejo skrivnosti kraljice umetnosti po vseh deželah, do zadnje koč. Najtrdnější je zbor; nad 150 grl, ne: duš. Himne naših gor, in ljubezni, in solca, in morja, in naših src in duš pričara ž njimi — mojster Dev.

In sedaj imamo orkester. V soboto, 20. t. m. ob 20. uri priredi v Goetzovi dvorani svoj prvi koncert. Z ustanovitvijo orkestra so smeri Matice začrtane: Zbor, šola, orkester. Toda v celoti bo treba nekaj reorganizacije. Je nekaj kvarnih nedostatkov. Lahko se dajo odpraviti in pot kvišku bo odprta. Samo še več požrtvovanja in samozatajevanja bode treba. Vsi naj služijo visoki misli. Egoizem pa naj se skrjuje. Za grešne misli v svetišču ni prostora.

Orkester imamo. Pozdravljen. In zahvaljeni vsi oni, ki so nam ga dali. Orkester je popoln. Toda stal je obilo popraševanj, prošenj in poti. In ni se jih vstrašil oče orkestra, Maticni ravnatelj g. Topić. Ni se vstrašil onega trudopolnega dela, katero zahteva novovstanovljeni orkester. Kdo bode dal not? Kdo bode piskal flauto? S čim plačamo nekatere izposojene moči. Kdo izbije diletantom diletantizem? Kdaj se zlije ta gruča v harmonično celoto? G. ravnatelj je vstrajal. Z jekleno voljo je iskal, našel in zlival v celoto. Velikih žrtev zahteva orkester, moralnih in gmotnih. In srečno je vse premostil in nas pripeljal do koncerta.

Topić je študiral pod prof. Suchy-jem na praškem konservatoriju. Končal je študij z najboljšim uspehom. Deloval je na Ruskem. Vojna mu je uničila vse. V Mariboru išče zopet stikov z materijelnim življenjem. To vam je lirčna duša, polna poezije. Ne verjamete? Poglejte spored sobotnega koncerta Matice: Grieg, Puccini, Dvořak, Čajkovski. Mehak človek je, mehak do skrajnosti in občutljiv, a pri vsvarjanju silen in poln železne energije. Za poezijo je čudovito sprejemljiv. Vsaka skladba je zanj živo življenje: »Ne igrajte not. Življenja hočem in krvi in živih slik. Z dušo in srcem jih slikajte.« Že pravi umetnik. Pouk v šoli ga izmozga do smrtne

italijanska, temveč so le zmigavali z rameni ter trdili, da bo komaj mirovna konferenca o tem odločila. S tem sicer niso pridobili pri naših ljudeh simpatij, dosegli pa so, da jih naše ljudstvo ni več tako grdo gledalo. Oči vseh pa so bile obrnjene proti Jugoslaviji in proti Parizu, kjer je imel udeležiti svojih 10 točk predsednik Wilson.

Toda tudi te taktike niso Italijani dolgo obdržali. Spoznali so, da se tudi z lepa pri naših ljudeh ne da nič doseči. Začeli so uplivati nanje z različnimi lažmi, ki so jih širili okrog ter begali ljudstvo, ki pa jim ni mnogo verjelo. P. tem so se začeli plesi in veselice, na katere so vabili vse količkaj uplivne ljudi. Vsakdo, ki je hotel kaj imeti, n. pr. potno dovoljenje za Jugoslavijo, se je moral udeleževati njihovih prireditev. Kdor se pa povabilu ni odzval, temu so kratkoma v obraz povedali, da mu ni treba hoditi k njim po nobene usluge. Toda kakor vse poprejšnje, tako jim tudi ta taktika ni prinesla uspeha, zato so se pozneje zatekli zopet k nasilnostim. Odstranili so povsod napise, ter jih nadomestili z italijanskimi in ječe so bile zopet polne naših ljudi. Tako se je njihova taktika vedno izpreminjala, ter se izpreminja tudi še danes.

Naše ljudstvo pa vztraja trdno, in kar se bo zdelo komu čudno, še vedno upa, da bodo Italijani odšli. Krčevito se oklene vsake govornice, ki jo slučajno kedo od kod prinese ter kuje načrte in se naslaja z nadami.

Italijansko časopisje sprva ni hotelo vedeti, da prebivajo v Primorju Slovenci in Hrvati, polagoma pa je začelo priznavati dejstvo. Tolažilo se je samo in se še tolaži, da se bo slovenski iredentizem dal v par letih zadušiti ter naše zemlje poitaljančiti.

Tega poitaljančevanja so se že lotili razni faktorji, pa tudi vlada snuje velike načrte. Boj, ki se pripravlja za naše Primorje bo trd in tudi dolgotrajen. Toda obupati nam ni treba. Naš narod v Primorju bo ohranil svojo sveto jugoslovansko zavest v kljub vsem poskusom in nasiljem. Potreboval pa bo naše pomoči. In sicer izdatne.

utrujenosti. Komaj pa prime za taktirko, oživi in raste in se spenja v nadsvetne višine, temperamenten in poln življenja. — In da slišite njegov jezik. Pravi umetniški esperanto: »Meine Herrn, to je porcheria magnifica. Že je to ták, pane kolego!« Toda velik je in pravi umetnik in glasba je njegovo življenje. In kdor mu je enkrat pogledal v dušo, ga ne zabi več. Glokoko v srce si ga zapre. —

Ali ne mislite, da bode treba s časom Mariboru opere? Kaj, če bi postal ta orkester nje podlaga in zibelka? Pa ga moramo podpirati. Ne sme propasti, kar je bilo s tolikim trudom zidano. In pojde. Mora iti. Sede v orkestru vstrajne dame, ki s trmoglavostjo ženske ne popuste. In vsa čast drugim, ki so pustili ob spoznanju dobrega in visokega, vso vtujenost v šoli, v uradu in bogsivedi kje in zidali v pozne večere. C—c.

R. Rehar.

Razvoj ruskega boljševizma.

Vrenje, ki se je začelo v Rusiji s lomom carističnega režima, se nadaljuje s tako naglico, da človek komaj pazno zasleduje vse one dogodke, ki vstajajo dan na dan pred našimi zadivljenimi očmi. Vladavini Kerjenskoga je sledila vladavina boljševikov, ki so vrgli v odrevenelo Rusijo in

Za izpolnitev te naloge se snuje sedaj »Jugoslovanska Matica«, ki bo nekako takega pomena, kakor je bila nekoč »Ciril-Methodova družba«, samo da bo imela širše delovno torišče in vse važnejše naloge.

Poleg zunanega dela bo imela tudi notranje. Njena naloga bo pred vsem probujanje, druženje in dviganje celokupnega našega naroda od Strumice do Soče, in še čez. V zasedenem ozemlju bo pomagala podpirati boj našega ljudstva za ohranitev svoje narodne zavesti in moči.

Gojila bo tako iredento, ki bo stalna rakrapa na italijanskem državnem telesu, ter tako pripravljala svobodne in nesvobodne Jugoslovane na veliki obračun s hinavsko verolomno in zavratno Italijo. V splošnem bo najbolj podobna nekdanji srbski »Obrani«.

S tem pa, kako bomo delali za to veličavno ustanovo, s tem bomo najbolj pokazali našo kulturno in narodno zrelost.

Italijanski taktiki mora stopiti nasproti jugoslovanska taktika ter jo mora sprva vsaj paralelizirati, končno pa popolnoma premagati in zadušiti.

Italijani morajo spoznati, da smo mi zrelejši od njih in da so njihove nade v poitaljančenje našega Primorja le bolan fantom razgretih d'annunzijanskih duš.

»Jugoslovanska Matica« bo najhujši strup za Italijo. —r.

Sredi ceste.

Na dolgo vladno pot so se pripravili reakcionarci, ko je dobil g. Protić v roke vladne vajeti. Za dolgo pot je treba primernih priprav; in reakcionarci so jih takoj začeli urejati. Vrgli so vse pokrajinske vlade, vse komisarijate itd. ter povsod potisnili na prva mesta svoje ljudi, ne glede na njihovo sposobnost. Toda karte so jih varale. Še predno so prav pognali, že je običal njihov voz sredi ceste, v blatu, katerega so poprej metali na demokrate in socialiste. Protić-Korošec-Laginja so kar v enem tednu dovladali. Danes se že umikajo. Kako grenka jim mora biti ta pot nazaj v politično smrt.

v človeštvo sploh, čisto nov evangelij. Da se je zamogel izvesti ta drugi preobrat v Rusiji le s pomočjo nemških militaristov, ki so hoteli z njim političnim potom premagati ruskega kolosa, ker ga vojaško niso mogli, to je danes več ali manj že ugotovljena stvar. In s tem se je znova, na najsijajnejši način udeležil pregovor: Kdor drugim jamo koplje, sam vanjo pade.

Cuden, upanja in strahu poln trepet je pretresel tedaj, od vojnih grozot čisto apatično človeštvo, ko so na Nevskem prospektu prvič zavihrale rdeče zastave boljševiške revolucije, ko je prvič zadonel v svet ona silna parola: »Kruh in mir!« »Kaj bo sedaj?« so se vprašali vsi potlačeni in ponižani, križem naše zemlje. In tedaj, ko je posvetil prvi žarek v temoto svetovne vojne, tedaj so si v Berlinu in na Dunaju nemški generali in državniki zadovoljno meli roke, njihova setev je obrodila, so si mislili. Po tem je sledilo ono žalostno razkosanje edine slovanske veselice in še sramotnejši brestlitovski mir. »Lenjin in Trockij sta nemška agenta!« je zadonelo v svet; in mi, neodrešeni Slovani, smo skoro izgubili zadnje upanje na odrešenje; le malo nas je bilo, ki tudi tedaj nismo obupali.

Toda plameni onega ognja, ki so ga nemški in avstrijski generali in državniki pomagali zapaliti v Rusiji, so jeli polagoma švigati tudi preko meja — v Avstrijo in Nemčijo.

Sredi ceste stoje in gledajo, sami sebi nočejo verjeti, da so res običali, da je vse glorie konec. Izgubili so kvorum in potem še upanje, vse falsificiranje jim ni nič pomagalo.

V Beogradu se že sestavlja nova vlada, ki naj bo koncentracijska; in sicer tako, da postane predsednik in notranji minister dva izvenskupinska poslanca, ostale resorte pa bi prevzeli deloma demokrate, deloma pa zajedničarji ter druge manjše skupine.

Mi smo povedali že takoj prvi dan, da bo reakcionarna vlada kratka in povedali smo par dni pozneje, da stojimo pred novo vladno krizo. Takrat so se nam naši nasprotniki smejali, sedaj se pa smejemo mi njim. Kedo je imel bolj prav? Teško je, težko izročiti tako težko priborjeno vlado zopet iz rok.

Dnevne vesti.

Za »Slovenec« je začela sedaj tudi »Straža« svojo ostudno gonjo proti našemu zavednemu učitelstvu. In da bi ne bila dr. Korošec in Protić v Beogradu pogorela, in da ne bi bilo vprašanje vlade dr. Verstovška v poverjenstvu za uk in bogočastje v Ljubljani, le še kratko odmerjeno, bi jih gotovo kar po vrsti upokojili ali pa suspendirali ter nadomestili s kaplani. Toda božji mlini, ki sicer počasi meljejo, so klerikalno vlado jako hrito zmeleli.

»Straža« še vedno ne more pozabiti našega shoda od pretekle nedelje v Narodnem domu. V vsaki številki najde še nekaj novega. Gospodje, delati se norca iz nasprotnikov ni nobena politična modrost. Če imenujete vi naše shode cirkuse, bi tudi mi z isto in še večjo pravico nazvali vaše kabarete. Če pa bomo s psovko »cirkus« mi premagani, vi pa s psovko »kabaret«, to je pa drugo vprašanje. V vsakem boju je najbolje držati se starega gesla: Ne zasramuj in ne podcenjuj svojega nasprotnika!

Vse stranke se družijo z Nemci in nemčurji, samo klerikalci ne; tako nekako bi rada natvezla svetu »Straža.« Mi pa poznamo pristne nemčurje, ki so prej strastno podpirali »Südmarko« in »Schulverein«, ki so pa danes udani pristaši klerikalne stranke. In doslej še nismo čuli, da bi klerikalna stranka kateremu takemu spreobrnjencu odrekla svoj blagoslov.

»Slovenec« ne vgaja »Mariborsko učiteljsko društvo.« Torkov »Slovenec« se zaleta v zadnje zborovanje »Mariborskega

Sedaj je prišla vrsta na te generale in državnike, da so se oni začeli bati in trepetati, kaj bo. Kdor je imel vpogled v rezervatna povelja našega vojnega ministristva, ta vé, kak strah se je takrat polotil teh, sicer tako mogočnih mož. Razvoj nadaljnih dogodkov pa tudi te, sicer stroge odredbe, niso mogle preprečiti. Kakor hudournik čez premajhne bregove, tako je vdrl boljševiški duh čez ruske meje v — centralne države. Predvsem pa v Avstrijo, kjer so bila tja zanj najugodnejša. Tu v Avstriji je našel narodnostno nezadovoljnost ter se strnil z njo v eno veliko eksplozivno atmosfero, ki je potem v oktoberski revoluciji s silnim pokom razgnala stoletja staro državo Habsburgovcev, ki je s svojim padcem potegnila v prepad tudi ostale centralne države, ter tako omogočila zmago ententnih sil. Tako je boljševizem s pomočjo nesvobodnih slovanskih narodov rešil človeštvo nemške hegemonije. Pa še nekaj, rodil je idejo — samoodločbe, ki si jo je potem usvojil tudi predsednik Woodrow Wilson ter z njo oborožen, stopil na bojišče pariške mirovne konference. Tako je boljševizem nevede in nehote in proti volji onih, ki so ga pomagali udeležiti, prinesel človeštvo dve veliki dobroti. Sedaj si je mela roke ententa; boljševiška revolucija je pomagala njej — Lenjin in Trockij nista bila nemška agenta.

(Dalje sledi).

učiteljstva" ker se je na tem zborovanju spregovorilo tudi par političnih besed. „Slovenec“ naj se kar lepo pomiri, kajti časi Cankarjevih „blapcev“ so za vedno minili. Naše učiteljstvo se ne da več usužniti v sramotne klerikalno-strankarske verige. Svoj cilj ima jasno pred seboj in doseglo ga bo, ker je zrelo. Naše učiteljstvo nam je bilo vedno v ponos, tudi tedaj, ko so se gospodje za „Slovenec“ še lovili za razne dunajske frake.

Iz kavarne. Kavarna ni le kavarna, je tudi gostilna in trafika itd. Trafike so se sploh preselile v kavarne. Če vprašaš človeka na cesti kam gre, ti odgovori: „V kavarno po cigarete!“ To se je zdelo malo čudno gospodom, ki radi sede v kavarni. Študirali so odkod prihaja v kavarne ves ta kadilski materijal? Mnogo časa presede v kavarni, pa vključ temu niso mogli rešiti te uganke, zato so se obrnili na naše uredništvo s prošnjo za pojasnitev, in ker je uredništvo tako nekako kakor apoteka, ki mora imeti za vsakega pripravljeno zdravilo, jim moramo seveda odgovoriti. Mi smo o veriženju s tobakom, ki je vendar državni monopol že toliko pisali, da bi bilo škoda vsake nove vrste. Pisali pa so tudi drugi listi; toda vse zaman, merodajni faktorji so gluhi za take tožbe. Končno pa, gospoda, kaj res mislite, da bi vam bilo s tem kaj pomagano, če bi prepovedali prodajati po kavarnah cigarete? Mi mislimo, da ne. Sedaj dobite v kavarni cigarete in cigare, čeprav drago, potem bi jih pa sploh ne dobili več. Pred vsem pa si izbijte iz glave ono grdo predvojnjo navado, da hodite v trafiko po tobak. Trafika se je preživevala ter je kmalu sploh ne bo več treba — njene posle pa prevzame kavarna.

O jugoslovenskih grozodejstvih na Koroškem poročajo zopet avstrijski listi. Jezi jih, da so naše zasedbene oblasti izdale ukaz, da se pred 10. uro dop. in po 10. uri zvečer nihče ne sme približati dem. črti, ker radi tega ne morejo več tihotapiti in agitirati.

„Jugoslovanska Matica,“ naše najvažnejše narodno društvo bo imelo častne člane, dobrotnike, ki bodo plačevali letno najmanj 1000 dinarjev, redne člane, ki bodo plačevali mesečno 1 dinar in podporne člane, ki bodo prispevali neobvezno. Povsod, v vseh krajih, kjer bo vsaj 20 članov se bo ustanovila podružnica; v vseh večjih mestih pa bodo obstojale glavne podružnice in pokrajinski odbori, v Beogradu pa glavni odbor. V istem mestu je lahko tudi več podružnic, ki se bodo delile ali po okrajih, ali pa po stanovih in po spolu, nikakor pa ne po strankarski pripadnosti ali pa po veroizpovedi.

Tri nove svetnice. Dne 13. in 23. majnika t. l. se vrši kanonizacija (proglazenje za svetnice) treh doslej blaženih žen. In sicer: Blažene Marije Alacoque, blažene Gabriele od žalostne Matere božje ter blažene device Orleanske, Ivane d'Arc. Pet drugih pa bo proglašeni za blažene.

Mestno knjigovodstvo in blagajna bo v soboto dne 20. marca t. l. zaradi snaženja prostorov zaprta, ter se ta dan ne bo uradovalo, kar blagovoli občinstvo vzeti na znanje.

Tobačna trafika v Sv. Petru nad Sv. Gorami št. 76 okr. Kozje je do 30. sušca 1920 potom javnega natečaja razpisana. Enoletni kosmati dobiček je znašal 3394 K 34 vin. Položiti se mora predno se ponudba izroči 300 K jamščine.

Lovsko društvo v Mariboru, podružnica „Lovskega društva v Ljubljani“ se snuje za okoliš bivše Spodnje Štajerske. Pripravljalni odbor, ki se je izvolil pri sestanku dne 21. februarja t. l. in ki se je sestavil v seji dne 12. marca t. l. tvorijo sledeči gospodje: višji davčni upravitelj Fabjan kot predsednik, podpisanec kot tajnik, podpolkovnik Kavčič, nadporočnik Novak in prof. Cotič kot odborniki. Prvi prijateljski lovski sestanek v sredo, dne 24. t. m. ob 20. uri zvečer v zadnji sobici hotela „pri Zamorcu.“ Z lovskim pozdravom! T. č. tajnik A. Schaup, Maribor, Maistrova ulica 17/11.

Iz Koroške. Zanimivo je, da se nekteri Korošci še vedno ne morejo navaditi živeti

brez Celovca. V Celovec se mora dati fanta v šolo, tja se mora dati učenca različnim mojstrom, tja se pošlje dekleta v službo itd. Ta stara navada sili tudi še sedaj mnogo ljudi iz pasa A, da si preskrbe potna dovoljenja ter jo uberejo v blaženo koroško Meko, v Celovec. Toda kakšno razočaranje. Komaj so ti ljudje par dni v Celovcu, ter se jim izprazni siti trebuhu, že se začnejo žalostno ozirati do! na jug, proti meji zasovražene Jugoslavije. Par dni pozneje, ko je lakota že bolj huda se jim porode že celo predrzne misli, da bi pač bilo najbolje, če bi jo pobrali nazaj pod „Srbe“ ter dali slovo sestradanemu Celovcu. V osmih dneh te misli že popolnoma dozore in izseljenci se napotijo. Mnogokrat jih naše straže ne puste več nazaj in tedaj je jok in obup, preklinjanje ter škripanje z zobmi. Radovedni smo, kaj bo srečala pamet tudi še one redke koroške „staroturke“, ki na noben način ne morejo porabiti svoje Meke - Celovca?

Mariborska mestna plinarna sporoča, da je od 20. t. m. pa do všteti 10. aprila popolnoma vstavljena oddaja koksa v obrtne svrhe.

Seznam v tem tednu umrlih. Janez Vičič, pristav južne železnice, umrl 15. t. m.; Ana Flakus, kuharica, umrla 15. t. m.; Marija Reisman, soproga urarja, umrla 15. t. m.; Vili Bezjak, sin kovača, umrl 16. t. m.; Amalija Bračko, hči delavca, umrla 16. t. m.; Miha Rešman, posestnik, umrl 17. t. m.

Izšla je prva številka komunističnega glasila za Slovenijo „Ujedinjenje.“

Ulom. V torek, 16. t. m. med 12 in 14 uro so udrli v trgovino urarja Fehrenbacha v Gosposki ulici tatovi ter odnesli ur in drugih predmetov v vrednosti nad 30.000 K. Tatove so sicer že prijeli, vendar pa se je onemu, ki je bil voditelj in ki je tudi imel pri sebi ukradene stvari, posrečilo pobegniti, najbrže v Avstrijo. Pokradenih je tudi mnogo ur, ki so se nahajale v popravilu. Radi tega se naprošajo vsi oni, ki so imeli kako uro ali kaj drugega pri tvrdki Fehrenbach v popravilu, da se čimprej mogoče zglase, da se ugotovi škoda ter uvede nadaljno postopanje.

Zadnje vesti.

Položaj v Beogradu je še nerešen.

Beograd, 18. marca. (Izvirno.) Položaj se še ni razjasnil. Protić in Korošec se branita sprejeti predlog demokratov, da se sorazmerno s centralno vlado rekonstruirajo tudi pokrajinske vlade, ter da naj sedanje predstavništvo reši samo volilni red, na kar naj se razpusti, ter izvedejo nove volitve.

Dr. Smolaka ni zadovoljen z odgovorom demokratov.

LDU Beograd, 17. marca. »Tribuna« poroča, da odgovor demokratske zajednice ni zadovoljil drja. Smolake in tovarišev. Dvomljivo je, ali bodo demokratje popustili v svojih zahtevah.

Regent v Beogradu.

Beograd, 18. marca. (Izvirno.) Regent Aleksander ni prispel v Beograd včeraj, kakor je bilo prvotno javljeno, ampak komaj danes zjutraj. Govori se, da se prično že danes ustmena medstrankarska pogajanja brez posredovalcev.

Narodno predstavništvo odgodeno.

Beograd, 18. marca. (Izvirno.) Narodno predstavništvo je odgodeno do 24. t. m. Upa se, da se položaj do takrat že razjasni.

O poteku pogajanj.

LDU Beograd, 17. marca. »Politika« poroča o položaju: Tekom včerajšnjega dneva

so se vršila pogajanja. Do sporazuma ni prišlo. Danes se bodo pogajanja nadaljevala. Ako danes ne pride do sporazuma, bodo poslanci izvenstrankarskega kluba sklepali o tem, kaj naj se stori v sedanjem položaju. Predsedništvo demokratske zajednice je poslalo včeraj pismen odgovor na pismo dr. Smolake. Odgovor ni zadovoljil kluba zunaj strank stojećih poslancev, ki se pa nadejajo, da bodo demokratje popustili. Medtem pa odgovor demokratov ne daje možnosti, da bi se došlo do sporazuma. Demokratje so stavili v glavnem nastopne pogoje: 1. Ministrsko predsedništvo in ministrstvo za notranje stvari naj se poverita nevtralnim osebam; 2. Demokratska zajednica zahteva zase osem ministrskih listnic. Stranke dosedanje vlade naj jih dobe ravno toliko. Nevtralno naj bi bilo tudi ministrstvo vojne mornarice; 3. Sedanje začasno nar. predstavništvo naj sprejme samo volilni red, dvanajstine in pogodbe, sklenjene v Parizu. Čim bi se sprejel volilni red, bi se moral določiti dan za volitve v roku 2 mesecev, volitve pa bi se morale izvršiti v roku 3 mesecev, torej koncem meseca septembra; 4. demokratska zajednica ne pristaja na arbitražo in predlaga, naj se preneha s pismenimi pogajanj, ki naj se vodijo ustno. — Včeraj je ministrski predsednik Stojan Protić obvestil drja. Smolako, da pristajajo stranke, ki so v vladi, na vse pogoje, ki jih je stavilo udruženje izven strank stojećih poslancev. V radikalnih krogih verujejo, da bo, ako ne pride do sporazuma, skupina drja. Smolake omogočila kvorum vladi, da bo mogla z narodnim predstavništvom izvršiti najnujnejše posle. Trdi se, da se bo v tem primeru skupina drja. Smolake znatno ojačila, ker bo v njo vstopilo tudi precej demokratskih poslancev, ki so za sporazum.

Finančno posvetovanje v Beogradu.

LDU Beograd, 17. marca. Finančni delegatje iz Sarajeva, Splita, Novoga-Sada in Ljubljane so bili pozvani v Beograd k posvetovanjem glede dohodkov posameznih pokrajin.

Grško-jugoslovenska trgovina.

LDU Beograd, 17. marca. Po grški statistiki je bilo v prvih 4 mesecih leta 1919 iz Jugoslavije izvoženega na Grško blaga v vrednosti 2,222.000 drahem, iz Grške v našo državo pa za 17,849.000 dinarjev. Ta razlika je v tem, da je vrednost drahem večja kakor pa vrednost dinarja.

Nemčija.

Nacionalistična vlada odstopila.

Berlin, 18. marca. (Izvirno.) Nacionalistična vlada je odstopila, ter izročila posle stari vladi, ki se je zopet povrnila v Berlinu.

Položaj še ni povsem jasen.

Berlin, 18. marca. (Izvirno.) Kljub odstopu Lütwitza in Katta, ki sta odstopila, kakor zatrjujeta, le da rešita Nemčijo državljanske vojne, se položaj še ni povsem razjasnil. Po drugih mestih Nemčije vladajo še vedno nemiri in preobrati.

Komunisti pred zmago?

Dunaj, 18. marca. (Izvirno.) Vesti iz Nemčije poročajo, da se pripravljajo komunisti na velik prevrat. Vspostavitev sovjetske vlade je baje samo še vprašanje nekaj ur.

Čehoslovaški sladkor.

LDU Beograd, 16. marca Ministrstvo za trgovino in industrijo je prejelo vest, da se bo letos pridelalo na Čehoslovaškem pet milijonov meterskih stotov sladkorja.

Borzna poročila.

LDU Curih, 16. marca. (Devize.) Berlin 7'35, Holandska 220, New York 594, London 21'64, Pariz 43, Milan 31'80, Bruselj 44'50, Kopenhagen 99'50, Stockholm 118'50, Kristianija 103, Madrid 102'75, Buenos Aires 265, Praga 6'90, Dunaj 2'50.

LDU Dunaj, 16. marca. (Devize.) Amsterdam 79'50—79'60, Berlin 208—213, Curih 37'50—37'55, Kristianija 39'90—39'95, Kopenhagen 36'25—36'30, Stockholm 44'75—33'80. Valute: Marka: 307—310, leji 335—337, levi 310, švicarske note: 37'25—37'30, francoske note: 16'40, italijanske: 11'50, angleški: 825, dolarji: 210, romanovski rublji: 280, Zagreb 150—165, Budimpešta 89—99, Krakov 105—118, Praga 290—306, čehoslovaške note — pettisočaki: 295—315, manjši bankovci: 295—315, SHS-krone: 125—155.

Premogarska stavka v Franciji.

LDU Pariz, 16. marca. Število stavkajočih premogokopov v severni Franciji presega 300 000

Izdaja: Tiskovna zadruga.

Odgovorni urednik: Fr. Voglar.

Tiska „Mariborska tiskarna“, Maribor.



Bogu vsegamogočnemu je dopadlo poklicati med nebeške krilatce našega srčno ljubljenega edinčka

Mirko-ta

v sredo, dne 17. marca 1920 ob 18. uri v nežni dobi 5 let.

Pogreb nepozabnega ljubljence se vrši v petek, dne 19. marca 1920 ob pol 14. uri iz hiše žalosti Prešernova ulica št. 18 na mestno pokopališče v Pobrežju.

Maribor, dne 18. marca 1920.

Mirko Pirc, uradnik juž. žel., **Milica Pirc** žalujoči stariši.

Brez posebnega obvestila.

Mala oznanila.

Novi krasni zastori se prodajo. Naslov v upravi t. l.
Leksikon, »Herders 3. Auflage«, letnik 1902, se proda. Ponudbene cene na naslov: Glavni trg št. 4, I. nadstr.

**ČEVLJI!**

Moški iz teletine, št. 40 do 43 . . . K 340'—
» » » št. 44 do 48 . . . K 355'—
» » boxcalfa št. 39 do 42 . . . K 430'—
» » » št. 43 do 46 . . . K 450'—
Ženski iz teletine št. 37 do 40 . . . K 320'—
» » boxcalfa št. 37 do 40 . . . K 425'—

Vedno v zalogi! Ročno delo!

Andrej Ham, čevljar

Vetrinjska ulica 15



Götzova dvorana!

Götzova dvorana!

V soboto 20. marca 1920 ob 20. uri

I. koncert orkestra „Glasbene Matice Maribor“

Dirigent: **Profesor Franjo Topič.**

Götzova dvorana!

Götzova dvorana!

Občinska hranilnica v Mariboru

(prej Gemeinde-Sparkasse)

Orožnova ulica št. 2 (Pfarrhofgasse Nr. 2)

v lastni hiši.

Stanje hranilnih vlog K 42,442.640·26

Rezervni fondi K 2,749.997·67

==== Shramba za pupilske hranilne knjižice itd. ====

Sprejema vloge na hranilne knjižice in tekoči račun po najvišji točasno običajni obrestni meri.

Uradije vsak dan od 8.—12. ure razun nedelje in praznikov.